പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 007

ദിതിരുവാച-

സത്യമുക്തം ത്വയാ നാഥ സർവമേവ ന സംശയഃ .

ഭർതൃസ്നേഹം പരിത്യജ്യ ഗതാ സാപത്ന്യജം ദ്വിജ 1.

അഭിമാനേന ദുഃഖേന മാനഭംഗേന സത്തമ .

മഹാദുഃഖേന സംതപ്താ കരിഷ്യേ പ്രാണമോചനമ് 2.

കശ്യപ ഉവാച-

ശ്രൂയതാമഭിധാസ്യാമി യഥാ ശാംതിർഭവിഷ്യതി .

ന കഃ കസ്യ ഭവേത്പുത്രോ ന മാതാ ന പിതാ ശുഭേ 3.

ന ഭ്രാതാ ബാംധവഃ കസ്യ ന ച സ്വജനബാംധവാഃ .

ഏവം സംസാരസംബംധോ മായാമോഹസമന്വിതഃ 4.

സ്വയമേവ പിതാ ദേവി സ്വയം മാതാഥ ബാംധവാഃ .

സ്വയം സ്വജനവർഗശ്ച സ്വയം ധർമഃ സനാതനഃ 5.

ആചാരേണ നരോ ദേവി സുഖിത്വമുപജായതേ .

അനാചാരേണ പാപേന നാശം യാതി തഥാ ധ്രുവമ് 6.

ക്രൂരയോനിം പ്രയാത്യേവം നരോ ദേവി ന സംശയഃ .

കർമണാ സത്യഹീനേന മഹാപാപേന മോഹതഃ 7.

രിപുത്വേ വർത്തതേ മർത്യഃ പ്രാണിനാം നിത്യസംസ്ഥിതഃ .

രിപവസ്തസ്യ വർതന്തേ യത്ര തത്ര ന സംശയഃ 8.

മൈത്രേണ വർതതേ മർത്യോ യദാ ലോകേ പ്രിയേ ശുഭേ .

തദാ തസ്യ ഭവംത്യേവ മിത്രാഃ സർവത്ര ഭാമിനി 9.

കൃഷികാരോ യദാ ദേവി ഛന്നം ബീജം സുസംസ്ഥിതമ് .

യാദൃശം തു ഭവത്യേവ താദൃശം ഫലമശ്നുതേ 10.

തഥാ തവ ച പുത്രൈശ്ച സാധുഭിഃ സ്പർധിതം സഹ .

കർമണസ്തസ്യ തത്പ്രാപ്തം ഫലം ഭുംക്ഷ്വ സുസംസ്ഥിതമ് 11.

തവ പുത്രാ മഹാഭാഗേ തപഃ ശാംതി വിവർജിതാഃ .

തേന പാപേന തേ സർവേ പതിതാ വൈ മഹത്പദാത് 12.

ഏവം ജ്ഞാത്വാ ശമം ഗച്ഛ മുംച ദുഃഖം സുഖം തഥാ .

കസ്യ പുത്രാശ്ച മിത്രാണി കസ്യ സ്വജന ബാംധവാഃ 13.

ആത്മകർമാനുസാരേണ സുഖം ജീവംതി ജംതവഃ .

പരാർഥേ ചിംതനം ദേവി തത്ത്വജ്ഞാനേന പംഡിതാഃ 14.

ന കുർവംതി മഹാത്മാനോ വ്യർഥമേവ ന സംശയഃ .

പംചഭൂതാത്മകം കായം കേവലം സംധിജർജരമ് 15.

ആത്മമിത്രം കൃതം തേന സർവം ദേവി സുഖാശയാ .

ആത്മാ നാമ മഹാപുണ്യഃ സർവഗഃ സർവദർശകഃ 16.

സർവസിദ്ധിസ്തു സർവാത്മാ സാത്വികഃ സർവസിദ്ധിദഃ .

ഏവം സർവമയോ ദേവി ഭ്രമത്യേകോ നിരഞ്ജനഃ 17.

ഭ്രമതാ നിർജനേ യേന മൂർതിമംതോ ദ്വിജോത്തമാഃ .

ചത്വാരോ ദർശിതാഃ പുണ്യാ മൂർതിമംതോ മഹൗജസഃ 18.

പംചമഃ ശ്വസനശ്ചൈവ പൂർവാണാം മിത്രമേവ ച .

അഥോ ആത്മാ സമായാതോ ജ്ഞാനസാഹായ്യമേവ വാ 19.

സ താന്ദൃഷ്ട്വാ മഹാത്മാ വൈ ജ്ഞാനമാത്മാ സമബ്രവീത് .

ജ്ഞാന പശ്യ അമീ പംച മംത്രയംതഃ പരസ്പരമ് 20.

ഏതാൻഗത്വാബ്രവീഹി ത്വം യൂയം ക ഇതി പൃച്ഛ ഹ .

ജ്ഞാനം വാക്യം പരം ശ്രുത്വാ സാർഥം തസ്യ മഹാത്മനഃ 21.

തദാഹാത്മാനമാരാധ്യമേതൈഃ കിം തേ പ്രയോജനമ് .
തത്ത്വതോ ബ്രൂഹി മേ ദേവ സദാ ശുദ്ധോസി സർവദാ 22.
ആത്മോവാച-
ഏതേ പംച മഹാഭാഗാ രൂപവംതോ മനസ്വിനഃ .
ഗത്വാ സംദർശയാമ്യേനാനാഭാഷ്യേ ജ്ഞാന ശ്രൂയതാമ് 23.
ഭവ്യാനേതാൻപ്രവക്ഷ്യാമി പംചമീം ഗതിമാഗതാൻ .
ദൂതത്വം ഗച്ഛ ഭോ ജ്ഞാന കുശലോ ദൂതകർമണി 24.
ജ്ഞാനമുവാച-
ത്വമാത്മഞ്ച്ഛൃണു മേ വാക്യം സത്യം സത്യം വദാമ്യഹമ് .
ഏതേഷാം സംഗതിസ്താത കാര്യാ നൈവ ത്വയാ കദാ 25.
പംചാനാമപി ശുദ്ധാത്മന്ന കാര്യം ശുഭമിച്ഛതാ .
ഭവതഃ സംഗതിം മോഹ ഇച്ഛത്യേഷ മഹാമതേ 26.
ആത്മോവാച-
ഏതേഷാം സംഗതിം ജ്ഞാന കസ്മാദ്വാരയതേ ഭവാൻ .
തന്മേ ത്വം കാരണം ബ്രൂഹി യാഥാതഥ്യേന പംഡിത 27.
ജ്ഞാനമുവാച-
ഏതേഷാം സംഗമാത്രാത്തു മഹദ്ദുഃഖം ഭവിഷ്യതി .
ദുഃഖമൂലാ ഹി പംചൈവ ശോകസംതാപകാരകാഃ 28.
ഏവമസ്തു മഹാപ്രാജ്ഞ കരിഷ്യേ വചനം തവ .
ജ്ഞാനമാഭാഷ്യ സ ഹ്യാത്മാ ധ്യാനേന സഹ സംഗതഃ 29.
കശ്യപ ഉവാച-
തതഃ പംചൈവ തേ തത്രാദ്രാക്ഷുരാത്മാനമേവ തമ് .
ബുദ്ധിമൂചുഃ സമാഹൂയ സംഗച്ഛാത്മാനമേവ ഹി 30.
ദൂതത്വം കുരു കല്യാണി അസ്മാകമാത്മനാ സഹ .
പംചതത്ത്വാ മഹാത്മാനോ വിശ്വസ്യധാരകാഃ ശുഭാഃ 31.
ഭവതോ മൈത്രമിച്ഛംതി ഇത്യാഭാഷ്യ മഹാമതിമ് .

ഗത്വാ ബുദ്ധേ ത്വയാ കാര്യം കർതവ്യം ന ഇതോ വ്രജ 32.

ഏവമസ്തു മഹാഭാഗാ കരിഷ്യേ കാര്യമുത്തമമ് .

ഏവമാഭാഷിതം തേഷാം ഗത്വാऽഹാത്മാനമേവ തമ് 33.

അഹം ബുദ്ധിർമഹാഭാഗ ഭവംതം സമുപാഗതാ .

ദൂതത്വേ മഹതാം പാർശ്വാത്തേഷാം ത്വം വചനം ശൃണു 34.

ഭവന്മൈത്രീം സമിച്ഛംതി അക്ഷയാം പംച ആത്മകാഃ .

കുരു മൈത്രീം മഹാപ്രാജ്ഞ ജഹി ധ്യാനം സുദൂരതഃ 35.

ധ്യാനമുവാച-

ന കർതവ്യം ത്വയാ ചാത്മന്നൈതേഷാം വൈ സമാഗമമ് .

ഏഷാം സംസർഗമാത്രേണ മഹദ്ദുഃഖം ഭവിഷ്യതി 36.

മയാ ജ്ഞാനേന ഹീനസ്ത്വം കഥം കർമ കരിഷ്യതി .

ഏവമേവ ന കർതവ്യം തേഷാം ചൈവ സമാഗമമ് 37.

ഗർഭവാസം നയിഷ്യംതി ഭവംതം നാന്യഥാ വിഭോ .

ജ്ഞാനേനൈവ മയാ ഹീനോ അജ്ഞാനം യാസ്യസി ധ്രുവമ് 38.

ഏവമുക്ത്വാ തമാത്മാനം വിരരാമ മഹാമതിമ് .

തതസ്താമാഗതാം ബുദ്ധിമാത്മാ പ്രോവാച നിശ്ചിതഃ 39.

ജ്ഞാനധ്യാനൗ മഹാത്മാനൗ മംത്രിണൗ മമ ശോഭനൗ .

തത്ര യാനം ന മേ യുക്തം തദ്ബുദ്ധേ കിം കരോമ്യഹമ് 40.

ഏവം ശ്രുത്വാ തതോ ബുദ്ധിസ്തേഷാം പാർശ്വേ യശസ്വിനീ .

സമാചഷ്ട സമഗ്രം തത്കഥനം ജ്ഞാനധ്യാനയോഃ 41.

തതസ്തേ പംചകാഃ സർവേ ആത്മാനം പ്രതിജഗ്മിരേ .

മൈത്രീമേവ പ്രതീച്ഛാമോ ഭവതോ നിത്യമേവ ഹി 42.

യസ്മാച്ഛുദ്ധോസി ലോകേശ തസ്മാത്ത്വാം സമുപാഗതാഃ .

സ്വയമേവ വിചാര്യൈവ ഉത്തരം നഃ പ്രദീയതാമ് 43.

ആത്മോവാച-

യൂയം പംചൈവ സംപ്രാപ്താ മമ മൈത്രം സമിച്ഛഥ .

സ്വീയം ഗുണം പ്രഭാവം ച കഥയംതു മമാഗ്രതഃ 44.

ഭൂമിരുവാച-

സർവകാര്യസ്യ സംസ്ഥാനം ചർമമാംസസമന്വിതമ് .

അസ്ഥിമൂലദൃഢത്വം മേ നഖലോമസമന്വിതമ് 45.

പ്രഭാവോ ഹി മഹാപ്രാജ്ഞ കായമധ്യേ മമൈവ ഹി .

നാസികാഗമനോ ഗംധസ്സ മേ ഭൃത്യോ മഹാമനാഃ 46.

ആകാശ ഉവാച-

അഹമാകാശകഃ പ്രാപ്തോ മമ കായേ പ്രഭാവകമ് .

ശ്രൂയതാമഭിധാസ്യാമി പരബ്രഹ്മസ്വരൂപിണമ് 47.

ബാഹ്യാംതരാവകാശശ്ച ശൂന്യസ്ഥാനേ വസാമ്യഹമ് .

തത്രാമാത്യൗ തു കർണൗ മേ ശ്രവണാർഥം പ്രതിഷ്ഠിതൗ 48.

വായുരുവാച-

പംചരൂപേണ തിഷ്ഠാമി കരോമ്യേവം ശുഭാശുഭമ് .

ചർമകായേസ്ഥിതോമാത്യഃ സ്പർശം സംശ്രയതേ ഗുണമ് 49.

തേജ ഉവാച-

കായേ സംസ്ഥഃ സദാ നിത്യം പാകയോഗം കരോമ്യഹമ് .

സബാഹ്യാഭ്യംതരം സർവം ദ്രവ്യാദ്രവ്യം പ്രദർശയേ 50.

ശുക്രം മജ്ജാ തഥാ ലാലാ ഏവം ത്വക്സംധിസംസ്ഥിതമ് .

രുധിരം പ്രേഷയാമ്യേവ കായമധ്യേ സ്ഥിതോസ്മ്യഹമ് 51.

തത്ര നേത്രാവമാത്യൗ മേ ദ്രവ്യലബ്ധിപ്രസാധകൗ .

ഏവം മയാത്മവ്യാപാരസ്തവാഗ്രേ കഥിതഃ പരഃ 52.

ജലമുവാചഃ-

സുതോഷയാമ്യഹം നിത്യമമൃതേന കലേവരമ് .

ഏവം മേ തത്ര വ്യാപാരഃ കായപത്തനകേ പ്രിയേ 53.

അമാത്യം രസനാം വിദ്ധി രസാസ്വാദകരീം പരാമ് .

നാസികോവാച-

സുഗംധേന പരാം പുഷ്ടിം കായസ്യാപി കരോമ്യഹമ് 54.

ദുർഗംധം തു പരിത്യജ്യ കായേ ഗംധം പ്രദർശയേ .

ബുദ്ധിയുക്താ മഹാഭാഗ തസ്യാഭാവേന ഭാവിതാ 55.

സ്വാമികാര്യായ കായേസ്മിന്നഹം തിഷ്ഠാമി നിശ്ചലാ .

ഗംധം മമ ഗുണം വിദ്ധി ദ്വിവിധം യത്പ്രവർതിതമ് 56.

ശ്രവണാവൂചതുഃ-

കാര്യാകാര്യാദികം ശബ്ദം ലോകൈരുക്തം ശുഭാശുഭമ് .

ശൃണുയാവഃ സ്വകായസ്ഥൗ സത്യാസത്യേ പ്രിയാപ്രിയേ 57.

ശബ്ദോ ഹി മേ ഗുണഃ പ്രോക്തോ മമ വ്യാപാരമേവ ഹി .

യോജയാമി ന സംദേഹോ യദാ ബുദ്ധിഃ പ്രപൂരയേത് 58.

ത്വഗുവാച-

പംചരൂപാത്മകോ വായുഃ ശരീരേസ്മിന്വ്യവസ്ഥിതഃ 59.

സബാഹ്യാഭ്യംതരേ ചേഷ്ടാം തേഷാം ജാനാമി തത്ത്വതഃ .

ശീതോഷ്ണമാതപം വർഷം വായോഃ സ്ഫുരണമേവ ച 60.

സർവം ജാനാമി സംസ്പർശം സംഗശ്ലേഷാദികം നൃണാമ് .

സ്പർശ ഏവ ഗുണോ മഹ്യമേതത്സത്യം വദാമ്യഹമ് 61.

ഏവം ഹി തേ സമാഖ്യാതോ മയാ വ്യാപാര ഏവ ഹി .

നേത്രേ ഊചതുഃ-.

സംസാരേ യാനി രൂപാണി ഭവ്യാഭവ്യാനി സത്തമ 62.

യദാ പ്രേരയതേ ബുദ്ധിസ്തദാ പശ്യാവ നാന്യഥാ .

വസാവഃ കായമധ്യേ വൈ രൂപം ഗുണമിഹാവയോഃ 63.

ഏവം വ്യാപാരസംബംധഃ കായമധ്യേ മഹാമതേ .

ജിഹ്വോവാച-.

ബുദ്ധിയുക്താ അഹം താത രസഭേദാന്വിചാരയേ 64.

ക്ഷാരമമ്ലാദികം സർവം നീരസം സ്വാദു ചിംതയേ .

വ്യാപാരേണ അനേനാപി നിത്യയുക്താ വസാമ്യഹമ് 65.

ഇന്ദ്രിയാണാം ഹി സർവേഷാം ബുദ്ധിരേഷാ പ്രണായകഃ .
ഏവം പംച സമായാതാനീംദ്രിയാണി പ്രിയേ ശൃണു 66.
സ്വീയാനി യാനി കർമാണി കഥയംതി പുനഃ പുനഃ .
അഥ ബുദ്ധിഃ സമായാതാ തമുവാച മഹാമതിമ് 67.
മദ്വിഹീനോ യദാ കായസ്തദാ നശ്യതി നാന്യഥാ .
തസ്മാത്ത്വം മാം സമാസ്ഥായ വർത്തയസ്വ മഹാമതേ 68.
അഥ കർമ സമായാതമാത്മാനമിദമബ്രവീത് .
അഹം കർമ മഹാപ്രാജ്ഞ തവ പാർശ്വം സമാഗതമ് 69.
ത്വാം പ്രേഷയാമ്യഹം തേന പഥാ യേനേഹ ഗച്ഛസി .
ഏവമാകർണ്യ തത്സർവമാത്മാ പ്രോവാച താൻപ്രതി 70.
യൂയം പംചാത്മകൈര്യുക്താഃ സർവസാധാരണാഃ കില .
കസ്മാന്മൈത്രം സമിച്ഛംതി തത്ര പംചാത്മകം പ്രതി 71.
ബ്രുവംതു കാരണം സർവേ മമാഗ്രേ സർവമേവ തത് .
പംചാത്മകാ ഊചുഃ-.
അസ്മത്സംഗപ്രസംഗേന പിംഡമേവ പ്രജായതേ 72.
തസ്മിൻപിംഡേ മഹാബുദ്ധേ ഭവാന്വസതി സുവ്രതഃ .
തിഷ്ഠാമോ ഹി വയം സർവേ പ്രസാദാത്തവ തത്ര ഹി 73.
ഏതസ്മാത്കാരണാന്മൈത്രമിച്ഛാമസ്തവ നിത്യശഃ .
ആത്മോവാച-
ഏവമസ്തു മഹാഭാഗാ ഭവതാം പ്രിയമേവ ച 74.
കരിഷ്യേ നാത്ര സംദേഹോ മൈത്രം ഹി പ്രീതികാരണാത് .
വാര്യമാണോ മഹാഭാഗോ ജ്ഞാനേനാപി മഹാത്മനാ 75.
ധ്യാനേന ച മഹാത്മാസൗ തേഷാം സംഗതിമാഗതഃ .
സ തൈഃ പ്രമോഹിതസ്തത്ര രാഗദ്വേഷാദിഭിസ്തദാ 76.
പംചതത്ത്വസമായുക്തഃ കായിത്വം ഗതവാൻപ്രഭുഃ .
യദാ ഗർഭം സമായാതോ വിഷ്ഠാമൂത്രസമാകുലേ 77.

ദുർഗംധേ പിച്ഛിലാവർതേ പതിതസ്തൈഃ സ സംയുതഃ .

അംഗേന വ്യാകുലീഭൂതഃ പംചാത്മകാനുവാച സഃ 78.

ഭോഭോഃ പംചാത്മകാഃ സർവേ ശൃണുധ്വം വചനം മമ .

ഭവതാം സംപ്രസംഗേന മഹാദുഃഖേന മോഹിതഃ 79.

തത്രാസ്മിൻപിച്ഛിലേ ഘോരേ പതിതോ ഹി മഹാഭയേ .

പംചാത്മകാ ഊചുഃ-

താവത്സംസ്ഥീയതാം രാജന്യാവദ്ഗർഭഃ പ്രപൂരയേത് 80.

പശ്ചാന്നിർഗമനം തേ വൈ ഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ .

അസ്മാകം ഹി ഭവാൻസ്വാമീ കായദേശേ വ്യവസ്ഥിതഃ 81.

രാജ്യമേവം പ്രകർതവ്യം സുഖഭോക്താ ഭവിഷ്യതി .

തേഷാം തദ്വചനം ശ്രുത്വാ ആത്മാ ദുഃഖേന പീഡിതഃ 82.

ഗംതുമിച്ഛന്നസൗ തസ്മാത്പലായനപരോഭവത് 83.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ഭൂമിഖംഡേ ദേവാസുരേശരീരകഥനംനാമ സപ്തമോ൨്ധ്യായഃ 7.
